

Per 26.10.2026

Møre og Romsdal fylkeskommune

Informasjonshefte for hjelpeinstans - 2027

Reglar for innsøking til vidaregåande opplæring

- for elevar som søker om rett til fortrinn eller individuell behandling i inntak
- for elevar som vil melde frå om tilretteleggingsbehov

Innhald

Informasjonshefte for hjelpeinstans - 2027 0

Om heftet 3

Forkortingar 3

Vedtakskodar i Vigo –> Qlik 3

Internkodar ved innsøking i Vigo –> Vigo Skole 4

Kontaktinformasjon 5

Kontaktpersonar ved KON om inntak for elevar med tilretteleggingsbehov 5

Kontaktpersonar KON og for elevar som søker fortrinn i inntak til vgo 6

Kontaktpersonar KON og for elevar som søker individuell behandling i inntak til vgo 7

Årshjul 2027 8

Praktisk info om innsøking 10

Søknad om fortrinn eller individuell behandling 12

Melding til skolen om behov for tilrettelegging 13

Kvar blir innsendte dokument lagra? 13

Rutinar for innsøking til vgo av elevar med store tilretteleggingsbehov - Fortrinn 14

Rekkefølge 14

Melding frå kommune før søknad om fortrinn: «oktobermeldingar» 14

Rettar i inntaket for elevar med behov for individuell tilrettelegging 17

Rett til inntak med fortrinn for elevar med ITO 17

Rett til individuell behandling for elevar med ITO 19

Rett til individuell behandling for minoritets-språklege elevar med forsterka opplæring i norsk 20

Rett til individuell behandling i inntaket pga. tungtvegande årsaker 20

Rett til individuell behandling pga. manglande karakterar 22

Vurdering av rekkefølge for søkarar til 1. februar 22

Meir om rett til individuell behandling for elevar som er minoritetsspråklege 23

Kven gjer kva i inntaksprosessen? 24

Fullføringsretten for elevar med store hjelpebehov og mål om lågare sluttkompetanse 26

Elevar som søker ordinært inntak og vil melde om behov for tilrettelegging 28

Kven gjer kva etter at melding om behov for tilrettelegging er sendt inn? 29

Tilpassa opplæring og individuell tilrettelegging 30

Har eleven utbytte av den ordinære opplæringa? 30

Dokumentrekka fram til ITO 31

Behov for individuell tilpassing av opplæringsløpet 33

Reservasjon av skoleplass 34

Meir opplæring 34

Generell informasjon 36

Avdeling Fannefjord, Romsdal vgs 36

Elevar busett i barnevernsinstitusjon 37

Behov for tilrettelagt skyss 37

Undervisning utanfor skolen/ Heimeundervisning 38

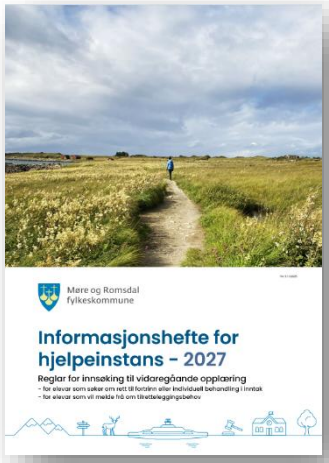
NAV hjelpemiddelsentral 38

Tolk 39

Om heftet

Målgruppa for heftet er tilsette i vidaregåande skole, PPT for vgo, rådgivarar ved ungdomsskolar og andre som hjelper ungdom i innsøking til vgo. Heftet er meint som eit hjelpedokument for å følgje lov og forskrift.

Det inneheld informasjon om søking til vidaregåande opplæring for elevar som vil søke om rett til fortrinn eller individuell behandling i inntak til vgo i Møre og Romsdal. I tillegg finn du rutinar for å melde frå om tilretteleggingsbehov og informasjon om arbeidet med tilrettelegging av opplæringa.

Heftet og skjema for vedlegg til innsøking m.m. finn du på heimesida til fylkeskommunen:
Innsøking til vgo for hjelpeinstans - Møre og Romsdal fylkeskommune

Forkortingar

Forkorting	Kva står det for:
ITO	Individuelt tilrettelagt opplæring
IOP	Individuell opplæringsplan
VGO	Vidaregåande opplæring
USK	Ungdomsskole
KON	Kompetanse- og næringsavdelinga i fylkeskommunen

Vedtakskodar i Vigo –> Qlik

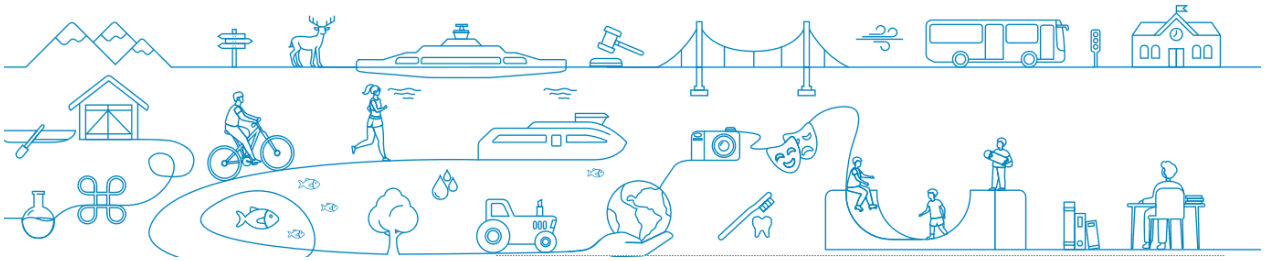
Vedtakskodar	Kva står det for:
FF	Vigo: Fortrinn særskilt tilrettelagt Elev som har fått fortrinn pga. sterkt nedsett funksjonsevne og rett til ITO
FT	Vigo: Fortrinn opplæring i teiknspråk Elev som har fått fortrinn pga. rett til opplæring på teiknspråk
FS	Vigo: Fortrinn særleg utdanningsprogram Elev som har fått fortrinn til eit bestemt utdanningsprogram
IG	Vigo: Individuell behandling, manglar karakterar Elev som har fått individuell behandling i inntak til Vg1 fordi hen manglar karaktervurdering i meir enn halvparten av faga frå ungdomsskolen
IB	Vigo: Individuell behandling, tungtvegande grunnar Elev som har fått individuell behandling med inntak til ein skole nær nødvendig oppfølging, eller av andre tungtvegande grunnar treng skoletilbod nært heimen

SU	Vigo: Individuell behandling, utvalde kompetansemål Elev som har fått individuell behandling pga. mål om lågare sluttkompetanse
SG	Vigo: Tilrettelagt opplæring, manglar karakterar Elev som har fått individuell behandling pga. rett til ITO og vurdering utan karakterar
O	Vigo: Overført til ordinært inntak (Avslag) Elev som ikkje har fått innvilga søknad om fortrinn eller individuell behandling
A	Avslag på søknad om vidaregåande opplæring Elev som ikkje har rett til/ er kvalifisert til vgo

Internkodar ved innsøking i Vigo –> Vigo Skole

Kodar	**Kva står det for:** Det er bokstavane her du finn igjen i Vigo Skole
1	Eg skal flytte til Møre og Romsdal og dokumenterer flytting innan 15. juni A – Eg flytter til mor eller far i Møre og Romsdal B – Eg flytter aleine til Møre og Romsdal C – Eg flytter saman med føresette til Møre og Romsdal
2	Eg søker om individuell behandling til Vg1 etter Opplæringsforskrifta § 4-20 A – Har fritak (F) frå vurdering med karakter i meir enn 50% av faga frå usk B – Manglar vurdering med karakter i meir enn 50% av faga frå usk C – Har vitnemål frå godkjent 10-årig grunnskole. Steinerskole eller internasjonal skole D – Har vedtak frå kommunen om grunnskoleopplæring i heimen E – Tungvegande årsaker med særleg behov for opplæring nær oppfølging/ behandling F – Har fullført minimum 9-årig grunnutdanning frå utlandet
3	Eg søker individuell behandling til Vg2/ Vg3 etter Opplæringsforskrifta §§ 4-26/ 4-13 A – Med mål om lågare sluttkompetanse i fleire eller alle fag B - Tungvegande årsaker med særleg behov for opplæring nær oppfølging/ behandling
4	Eg er minoritetsspråkleg A – Ja
5	Eg har behov for tilrettelegging i vgo og sender inn meldeskjema A - Eg har dysleksi B – Eg ønsker oppfølging etter IKO-modellen C – Eg har rett til forsterka opplæring i norsk Q - Eg har rett til ITO T - Eg har vanske el. behov for tilrettelegging som skolen bør vite om

OBS: Her kan komme endringar innan innsøking

Kontaktinformasjon

Kontaktpersonar ved KON om inntak for elevar med tilretteleggingsbehov

Kari Trøen Aune
kari.troen.aune@mrfylke.no
71 28 03 66
Fortrinn og individuell behandling i inntak, melding om tilretteleggingsbehov, oktobermelding frå kommune m.a.

Anita Sæther
anita.sether@mrfylke.no
71 28 03 69
Fortrinn og individuell behandling i inntak, melding om tilretteleggingsbehov, oktobermelding, web og skjema m.a.

Øyvind T. Reiestad
øyvind.tallaksen.reiestad@mrfylke.no
71 28 05 94
Fortrinn i inntak, oktobermelding frå kommune og opplæring for elevar ved institusjonar m.a.

Sissel I. H. Nerland
sissel.iren.hartvigsen.nerland@mrfylke.no
41 21 43 27
Koordinator for pedagogisk-psykologisk teneste for vidaregåande opplæring (PPTvgo) m.a.

Mette E. Hestad
mette.eikrem.hestad@mrfylke.no
71 28 03 71
Individuell behandling i inntak, gjesteelevar utvekslingselevar, vilbli.no m.a.

Jonas Halmøy
jonas.halmoy@mrfylke.no
71 28 03 85
Individuell behandling i inntak m.a.

Kontaktpersonar KON og for elevar som søker fortrinn i inntak til vgo

Videregående skole	KON - Inntak	Kontaktperson skole
15001 - Atlanten	Anita Sæther	Rune Nordhaug
15035 - Borgund	Kari T. Aune	Trine Krohn Dahle og Geir Sandal
15008 - Gjermundnes	Anita Sæther	Sunniva Blom
15010 - Haram	Øyvind T. Reiestad	Hilde Aasgaarden
15011 - Herøy	Anita Sæther	Åse Jill Moe og Kristin Monsen Lystad
15007 - Hustadvika	Kari T. Aune	Anita Haukaas
15012 - Kristiansund	Kari T. Aune	Brit Inger Gaarden
15014 - Molde	Anita Sæther	Sivert V. Beinset
15018 - Rauma	Kari T. Aune	Cecilie Gudmundsen
15019 - Romsdal	Anita Sæther	Elin Grydeland
Avd. Fannefjord	Anita Sæther	Anne Wesnes og Solveig Fauskanger
15020 - Spjelkavik	Anita Sæther	Anita A. Solevåg og Camilla Moritz-Olsen
15021 - Stranda	Anita Sæther	Tove Lersveen
15023 - Sunndal	Kari T. Aune	Ingunn Haugen
15024 - Surnadal	Kari T. Aune	Kristin Holten
15025 - Sykkylven	Øyvind T. Reiestad	Marita Mandal
15026 - Tingvoll	Kari T. Aune	Ane Os
Tøndergård	Anita Sæther	Tord Slettahaug
15027 - Ulstein	Anita Sæther	Gunhild Snipsøyr
15029 - Volda	Anita Sæther	Kristin Bakke Sæterås
15031 - Ørsta	Anita Sæther	Anne Mette Sætre
15037 - Ålesund	Øyvind T. Reiestad	Julianne Breivik og Anne Marthe Nerland

Kontaktpersonar KON og for elevar som søker individuell behandling i inntak til vgo

Videregående skole	KON - Inntak	Kontaktperson skole
15001 - Atlanten	Anita Sæther	Rune Nordhaug
15035 - Borgund	Kari T. Aune	Trine Krohn Dahle og Geir Sandal
15008 - Gjermundnes	Mette E. Hestad	Sunniva Blom
15010 - Haram	Mette E. Hestad	Hilde Aasgaarden
15011 - Herøy	Jonas Halmøy	Åse Jill Moe og Kristin Monsen Lystad
15007 - Hustadvika	Mette E. Hestad	Anita Haukaas
15012 - Kristiansund	Kari T. Aune	Brit Inger Gaarden
15014 - Molde	Anita Sæther	Sivert V. Beinset
15018 - Rauma	Jonas Halmøy	Cecilie Gudmundsen
15019 - Romsdal	Anita Sæther	Elin Grydeland
Avd. Fannefjord	Anita Sæther	Anne Wesnes og Solveig Fauskanger
15020 - Spjelkavik	Jonas Halmøy	Anita A. Solevåg og Camilla Moritz-Olsen
15021 - Stranda	Jonas Halmøy	Tove Lersveen
15023 - Sunndal	Kari T. Aune	Ingunn Haugen
15024 - Surnadal	Mette E. Hestad	Kristin Holten
15025 - Sykkylven	Jonas Halmøy	Marita Mandal
15026 - Tingvoll	Mette E. Hestad	Ane Os
15027 - Ulstein	Anita Sæther	Gunhild Snipsøyr
15029 - Volda	Anita Sæther	Kristin Bakke Sæterås
15031 - Ørsta	Mette E. Hestad	Anne Mette Sætre
15037 - Ålesund	Jonas Halmøy	Julianne Breivik og Anne Marthe Nerland

Årshjul 2027

Januar

Godt nytt år!

Skolen hjelper eleven med søking til vgo

www.vigo.no
Opnar for innsøking 5. januar.

PPT ferdigstiller sakkunnig vurdering for elevar ved 10. trinn som søker særleg utdanningsprogram (§ 4-21) og har sendt oktobermelding

Alle søkarar kan legge inn førehandssvar i Vigo når dei søker

Februar

1. februar
Søknadsfrist for:
- fortrinnsrett
- individuell behandling

Skjema med dokumentasjon blir tilgjengeleg for dei vidaregåande skolane i Websak

Søkarlister og skjema med dokumentasjon for 10. klassingar som søker om fortrinn blir sendt til PPT av fylkeskommunen

Vidaregåande skolar sender skjema til PPT viss elevar som søker Vg2 og Vg3 treng ny sakkunnig vurdering, ny uttale osv.

Samarbeid mellom vgs og KON-inntak om inntak med fortrinn. Informasjonsdeling og samarbeid i IOP-sky

KON har heildagsmøte om elevar med tilretteleggingsbehov for dei vidaregåande skolane og PPTvgo i løpet av februar

28. februar er frist for å fatte vedtak om tilpassa løp for elevar som treng meir tid for å fullføre opplæringa

Mars

1. mars:
Søknadsfrist for ordinære søkarar
Også søknadsfrist for søkarar som sender inn skjema med melding om tilretteleggingsbehov. Skjema blir automatisk overført til skole

KON gjer ferdig lister over elevar som søker om fortrinn til skoleåret 2027/ 2028 i IOP-sky:
Kva tilbod eleven får og kva for vedtakskategori m.a.

Midten av mars:
Inntak for elevar som får innvilga fortrinn

PPT får liste over elevar som får innvilga fortrinn og utarbeider sakkunnig vurdering

KON-inntak startar arbeidet med elevar som har søkt om individuell behandling og deler med dei vidaregåande skolane via IOP-sky

April

Manuelt innsendte skjema blir gjort tilgjengeleg for dei vidaregåande skolane i løpet av mars-april

Vidaregåande skolar har søkarlister og inntakslister i Vigo Skole og i IOP-sky der dei kan innhente info

Skole og PPT samarbeider om å planlegge opplæringstilbodet for elevar som fekk inntak med fortrinn. Og PPT utarbeider ny sakkunnig vurdering for alle elevar med fortrinn som skal starte på Vg1.
For Vg2 og Vg3 skal skole og PPT vurdere om sakkunnig vurdering kan gjelde også neste skoleår

Melding om behov for tilrettelegging:
Skolane gjennomgår skjema internt.
PPT er samarbeidspart i denne prosessen

PPT får lister over elevar som har søkt om individuell behandling og manglar meir enn halvparten av karakterane frå tiande klasse i løpet av våren.

Mai

31. mai:
PPT gjer ferdig sakkunnige vurderingar for elevar frå 10. trinn som fekk fortrinn i mars. Skolane startar arbeidet med å fatte enkeltvedtak og utarbeide IOP for desse elevane i InSchool når elevane blir tilgjengelege der

Møte mellom skole, elev/ føresette og PPT for elevar som har meldt om behov for tilrettelegging, og for elevar som har søkt om individuell behandling i inntaket

I løpet av mai
10.-klassingar som har fritak for karaktervurdering (F) i meir enn 50% av faga og har rett til ITO eller har forsterka norskopplæring får melding om inntak etter individuell behandling

Juni

Skolane skriv sluttvurdering/ årsrapport for elevar med IOP inneverande skoleår

Skolane brukar same rutinar for å vurdere tilretteleggingsbehov for alle elevar som får individuell behandling

Elevar som har deltatt i opplæringa, men ikkje bestått kan søke om meiropplæring når karakterane er satt

God sommar!

Juli

1. gongs inntak ca. 2. juli:

Melding om inntak for:
- ordinære søkarar
- søkarar som får individuell behandling
- søkarar med melding om tilretteleggingsbehov

Skolane fortsett arbeidet med plan for kartlegging og møter for elevar som søker om individuell behandling og elevar med melding om tilretteleggingsbehov

2. gongs inntak ca. 15. juli:

KON-inntak gir skolane lister over elevar som har kome inn på anna tilbod enn første ønske, slik at skjema med dokumentasjon kan fordelast til riktig skole

Ansvarleg ved skolen må gjere sakkunnig vurdering tilgjengeleg i InSchool saman med enkeltvedtak om ITO for dei som skal skrive IOP

August

16. august er skolestart

Elevar med melding om tilretteleggingsbehov:
Skolane arbeider med kartlegging/ vurdering av behov for ITO. PPT skal vere samarbeidspart i prosessen

Skolane fattar enkeltvedtak og utarbeider IOP i InSchool for elevar som fekk fortrinn og inntak i mars

Overgang frå 10.kl. til vgo:
For elevar som har stort skolefråvær skal PPT og skolen samarbeide om ein god skolestart (Qlik). Arbeidet startar hausten eleven går i tiande klasse.

Sjå *Rettleiar for ein trygg og god overgang til vidaregåande skole for ungdom med stort fråvær*

September

Kartlegging og utprøving av tilretteleggingstiltak for elevar som har meldt om behov for tilrettelegging

PPT utarbeider sakkunnige vurderingar for elevar med opplagt behov for ITO der skolane bestiller dette

Bestilling av PP-tenester skjer kontinuerleg etter kartlegging/ utprøving når pedagogisk rapport er ferdig

PPT arbeider med sakkunnig vurdering etter bestilling. Bestilling skal komme frå spes.ped.-ansvarleg ved skolen

Skolane må be om å få fordelt vedleggsskjema for elevar dei har teke inn frå ventelister. Skolane fordeler seg imellom

Skjema sendt inn utan at eleven begynner opplæringa kan avskrivast av arkivar ved skolen

Oktober

1. oktober:
Melding frå kommunane til KON-inntak om elevar i 10. klasse som vil søke om fortrinn - Oktobermelding

Dei vidaregåande skolane vurderer om elevar kan ha behov for tilrettelagt løp heile hausten og fram til 1. mars

Orienteringsmøter om inntak til vgo for elevar med tilretteleggingsbehov i regi av KON-inntak i løpet av oktober-november.

Informasjonsheftet kjem ut i ny utgåve kvar haust

November

KON-inntak går gjennom oktobermeldingar frå kommunar i løpet av november-desember og vidareformidlar nødvendig informasjon til dei vidaregåande skolane

Kontinuerleg arbeid med sakkunnig vurdering, enkeltvedtak og IOP for elevar med rett til ITO som har meldt frå om tilretteleggingsbehov, og eventuelle andre

Førebu innsøking:

2028/ 2029

Desember

KON bestiller og PPTvgo utarbeider sakkunnig vurdering for elevar som skal søke særleg utdanningsprogram på Vg1 (§ 4-21)

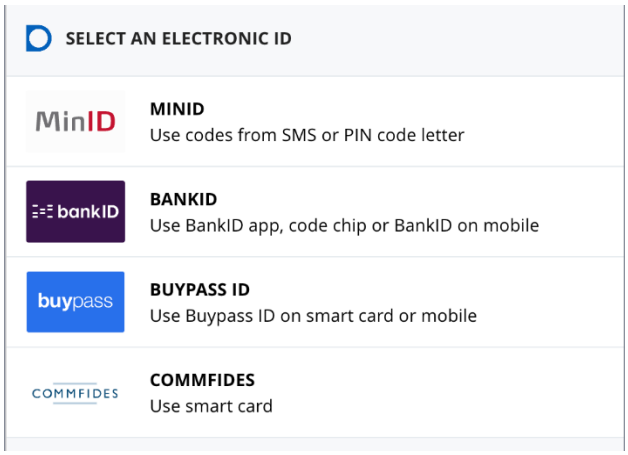
Frå skolestart og fram til mars vurderer skolane om elevar har behov for tilpassa løp

KON informerer dei vidaregåande skolane om eventuelle behov for å skaffe særskilt kompetanse eller gjere bygningsmessige tilpassingar ut frå gjennomgang av oktobermeldingar

Praktisk info om innsøking

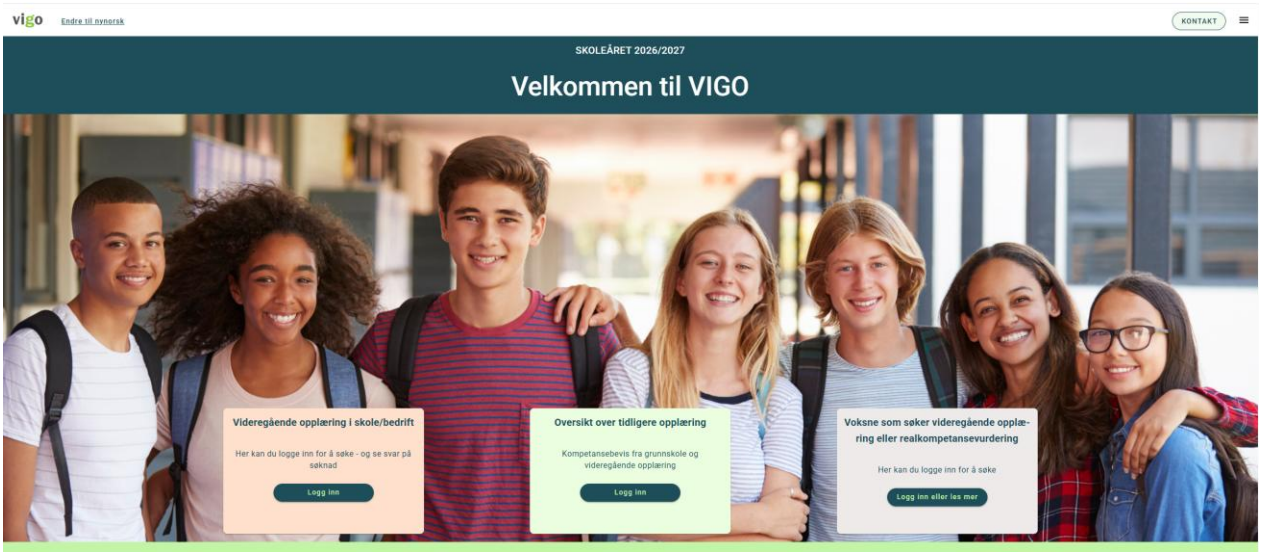
Både Vigo og innsending av skjema krev at eleven brukar elektronisk ID

Frå 13 år kan ein opprette MinID som kan brukast til m.a. å søke om skoletilbod i vgo, søke stipend i Lånekassen, ta imot viktige brev i digital postkasse, signere avtaler, melde flytting, endre skattekort osv. For å få elektronisk ID må ein bestille eit aktiveringsbrev via www.aktiveringsbrev.minid.no. Dette brevet er gyldig i 60 dagar, og ein kan ikkje bestille nytt i løpet av denne perioden. Det er derfor viktig at ein aktiverer elektronisk ID innan perioden går ut. Aktiveringsbrevet forklarar kva ein skal gjere.

Alle som søker vidaregåande opplæring skal søke via www.vigo.no

Det er viktig at det er elevens individuelle elektroniske ID som brukast. Alle skal ha slik, uavhengig av funksjonsnivå. Den som ikkje er i stand til å bruke slik ID må få hjelp av føresette/ verje.

Det er viktig at rådgivar ved skolen der eleven går hjelper til med å fylle ut relevante skjema og legge ved nødvendig dokumentasjon.

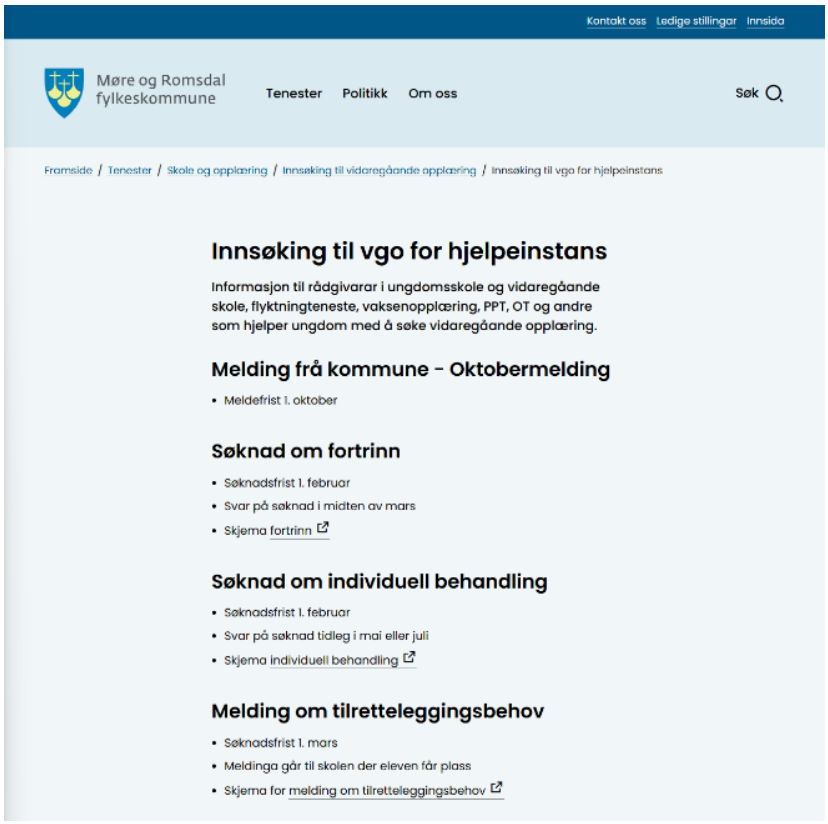
Kva betyr det å gå vidaregåande skole?

Ungdomsskole	Vidaregåande skole
Skoleplikt	**Skolerett – frivillig**
Barn 6-15 år	**Ungdom 16-24 år**
Eitt forvaltningsnivå Kommune – ansvar både skole og helse	**To forvaltningsnivå** Fylkeskommune – ansvar opplæring i skole Kommune – ansvar helse
Mål – Grunnleggande ferdigheiter	**Mål – Kvalifisere og bygge kompetanse** til vaksenlivet/ jobb/ vidare studie
Ein følgjer eitt trinn per år	**Eitt trinn kan ta fleire år og ein kan gå deltid**
Ein fortsett til neste trinn uavhengig av oppmøte og resultat	**Ein må vere kvalifisert til neste trinn**
Varigheit er 10 år (kan søke 11. år) -> Uavhengig av oppnådd kompetanse	**Varigheit ca. 3 år eller meir -> til oppnådd realistisk og planlagt kompetanse**

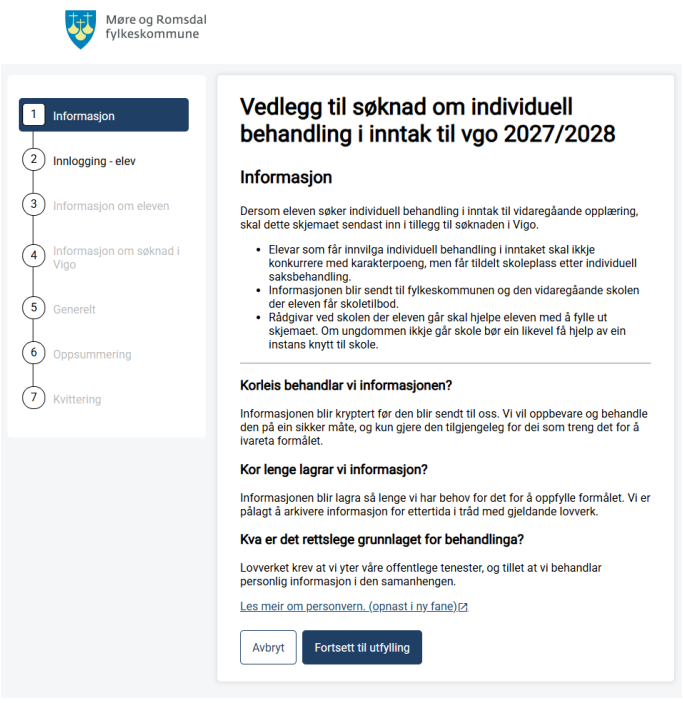
Søknad om fortrinn eller individuell behandling

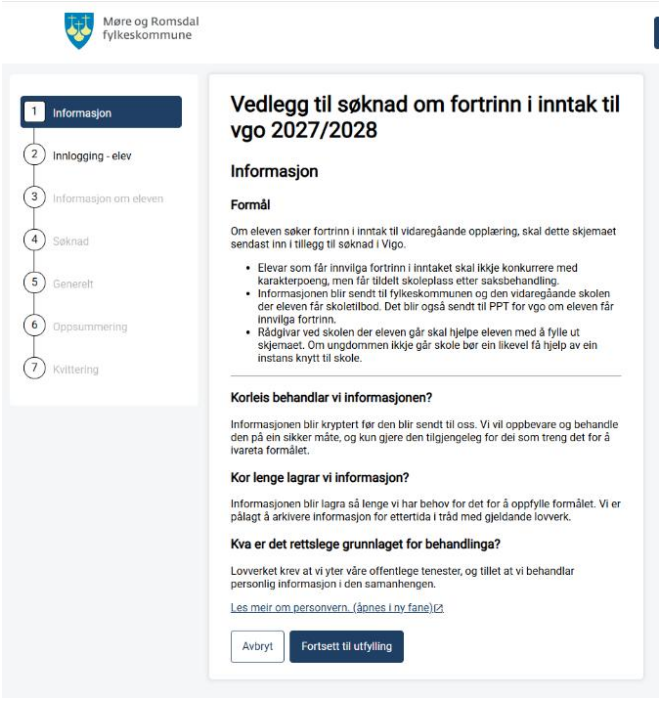
For å søke 1. februar om fortrinn eller individuell behandling i inntak til vgo må ein i tillegg til søknad i Vigo sende inn skjema med relevant dokumentasjon for saksbehandling.

[Lenke til info og skjema på nettsida til fylkeskommunen]

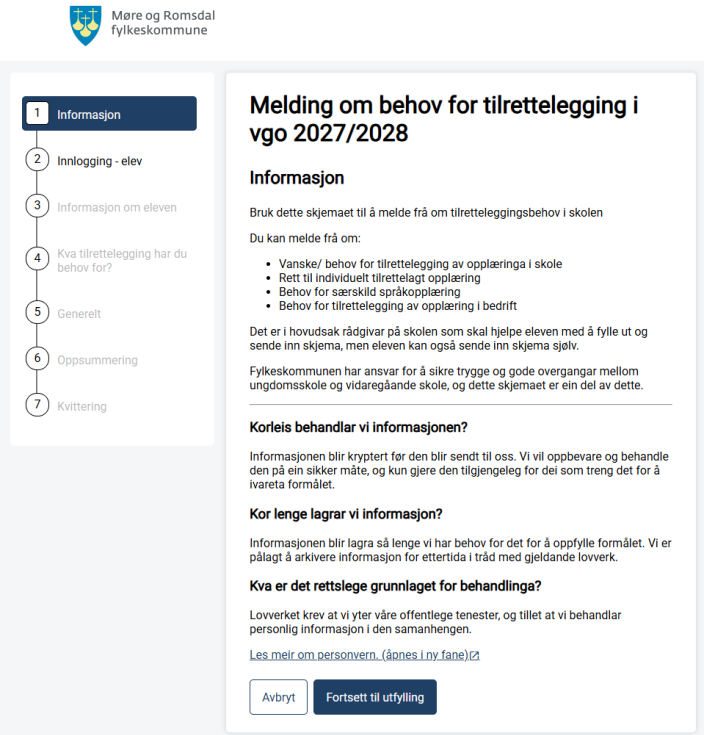
Det er i dei fleste høve rådgivar ved skolen der eleven går som hjelper til med utfylling, innlasting av dokumentasjon og innsending av skjema.

Melding til skolen om behov for tilrettelegging

Elevar som ikkje søker om rett til fortrinn eller individuell behandling kan også ha tilretteleggingsbehov det er viktig å melde frå om.

Skjemaet er for informasjonsoverføring til den vidaregåande skolen og blir ikkje saksbehandla av fylkeskommunen.

Skjema for å melde om tilrettleggingsbehov

Kvar blir innsendte dokument lagra?

Fylkeskommunen sitt sak- og arkivsystem Websak+

Dokumenta blir lagra i Websak, der alle elevar får ei opplæringsmappe. Her skal informasjon om eleven si opplæring med krav om langtidslagring arkiverast.

InSchool

InSchool er eit system for å administrere arbeidsdagen for elevar, lærarar og administrasjonen ved skolen. Det skal også legge til rette for kommunikasjon mellom skole og heim. Arbeidet med ITO (enkeltvedtak og IOPar) skjer i InSchool.

IOP-sky

IOP-sky er fylkeskommunen si skyløysing for internt arbeid med dokument som har innhald underlagt teieplikt. Skya vart opprinneleg laga for å skrive IOPar, derav namnet. Alle som jobbar med elevar ute i fylkeskommunen sine skolar har tilgang til IOP-skya.

Rutinar for innsøking til vgo av elevar med store tilretteleggingsbehov – Fortrinn

Rekkefølge

Kva	Når	Ansvar
Melding frå kommune til fylkeskommune om elevar på 10. trinn som vil søke fortrinn	1. oktober	Kommune/ ungdomsskole
Søke fortrinn i Vigo Sende skjema m. dokumentasjon	1. februar	Hjelpeinstans/ rådgivar skole Ungdomsskole og vidaregåande
Saksbehandling	Februar-mars	KON, seksjon inntak
Inntak – melding om skoletilbod	Medio mars	KON, seksjon inntak

Melding frå kommune før søknad om fortrinn: «oktobermeldingar»

Gjeld alle elevar i 10. klasse som vil søke om fortrinnsrett i inntaket til vgo.
Meldinga skal sendast fylkeskommunen innan 1. oktober hausten eleven går i tiande klasse, og søknadsfristen er 1. februar.

Meldinga er ikkje ein søknad og er ikkje bindande, men eit varsel for at fylkeskommunen skal kunne førebu tilbodet for elevar med store tilretteleggingsbehov i god tid. Dette gjeld særleg om det er behov for spesiell kompetanse eller om det er behov for å tilrettelegge areal i skolane.

Fylkeskommunen kontaktar dei vidaregåande skolane i dei sakene der det er aktuelt å **førebu særleg** med tanke på kompetanse, tekniske hjelpemiddel og fysisk tilrettelegging.

Kommunen/ ungdomsskolen skal sende melding når:

- Ein elev vil søke om fortrinnsrett til eit særleg utdanningsprogram § 4-21
- Ein elev vil søke om fortrinnsrett på grunn av sterkt nedsett psykisk eller fysisk funksjonsevne og treng inntak til ein skole som er særskilt tilrettelagt § 4-22.

Krav til melding om elev som vil søke fortrinn til særleg utdanningsprogram

§ 4-21 i opplæringslova:

Søkar må ha

- Omfattande behov for individuell tilrettelegging
- Vedtak om rett til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)
- Særlege behov for opplæring på eit bestemt utdanningsprogram.
- Sannsynleggjort at ein vil nå full måloppnåing i vidaregåande opplæring viss ein får tilbod på eit bestemt utdanningsprogram

Meldinga frå kommunen skal presisere

- Vanskane som ligg til grunn for enkeltvedtak om ITO
- Kvifor eleven oppfyller vilkåra for inntak til særleg utdanningsprogram
- Tidlegare tiltak i opplæringa til eleven
- Kva vanskane har å seie for vidaregåande opplæring

Vilkår er at søkaren har mulegheit til å fullføre vidaregåande opplæring viss eleven får opplæring på eit bestemt utdanningsprogram .

Vedlegg til meldinga

1. Vedtak om individuelt tilrettelagd opplæring for 10. klasse
2. Sakkunnig vurdering for ungdomsskolen
3. Individuell opplæringsplan (IOP) for 10. klasse
4. Uttale frå skolen som skal innehalde:

   a) Vanskane som ligg til grunn for vedtaket om rett til ITO, og kvifor søkaren oppfyller vilkåra

   b) Tidlegare tiltak

   c) Kva vanskane vil ha å seie for vidaregåande opplæring.

Fylkeskommunen bestiller sakkunnig vurdering frå PPT vgo

KON, ved ansvarleg for PPTvgo, bestiller sakkunnig vurdering frå aktuelt PPT-kontor når oktobermeldinga er gjennomgått av KON-Inntak.

Denne sakkunnige vurderinga er obligatorisk dokumentasjon ved innsøking 1. februar og er avgjerande for om søkar får godkjent fortrinnsrett til særleg utdanningsprogram. Val av utdanningsprogram må vere i samsvar med, og på grunnlag av, den sakkunnige vurderinga for at søkaren skal bli vurdert tatt inn med slik fortrinnsrett.

Den sakkunnige vurderinga skal gjere greie for og ta standpunkt til

- Kva vanskar som ligg til grunn for søknaden
- Tidlegare tiltak i opplæringa
- Kva vanskane har å seie for opplæringa i vidaregåande
- Om søkaren har særlege behov for å bli teken inn på eit særskilt utdanningsprogram
- Om søkaren har særlege behov som ikkje kan sikrast ved at hen blir tatt inn på eit av tre valde utdanningsprogram
- Om det er sannsynleg at eleven ut frå sine føresetnader har større mulegheit til å fullføre vgo dersom han eller ho blir tatt inn til eit særleg utdanningsprogram enn om hen blir tatt inn på eit anna utdanningsprogram
- Om søkaren har føresetnader og moglegheiter til å fullføre andre utdanningsprogram enn det som er oppført som primært val
- Behovet søkaren har for særskilt tilrettelegging i vidaregåande opplæring dersom eleven blir tatt inn på det særlege utdanningsprogrammet samanlikna med andre utdanningsprogram

Krav til melding frå kommune om at eleven vil søke fortrinn på grunn av sterkt nedsett funksjonsevne

§ 4-22 i opplæringslova

Søkar må ha

- Omfattande behov for individuelt tilrettelagt opplæring
- Eit særleg behov for å bli teken inn på ein skole som er særskilt tilrettelagt

Meldinga frå kommunen må dokumentere at eleven:

- Har enkeltvedtak om rett til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)
- Har sterkt nedsett psykisk eller fysisk funksjonsevne
- Har pga. sterkt nedsett funksjonsevne særleg behov for tilbod ved ein skole som er særskilt tilrettelagt

Eksempel på dokumentasjon er sakkunnig vurdering frå PPT, enkeltvedtak om rett til ITO og IOP for inneverande skoleår og i enkelte høve dokumentasjon om eleven si helse.

NB: KOMMUNEN/ UNGDOMSSKOLEN SKAL IKKJE SENDE INN OKTOBERMELDING FOR ELEVAR SOM IKKJE HAR STERKT NEDSETT FUNKSJONSEVNE ELLER SKAL SØKE OM SÆRLEG UTDANNINGSPROGRAM

Rettar i inntaket for elevar med behov for individuell tilrettelegging

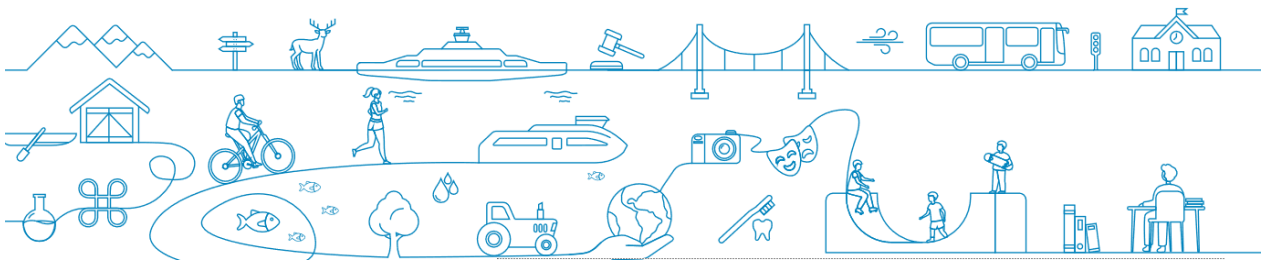
Rett til inntak med fortrinn for elevar med ITO

Frist for å søke i Vigo og for å sende inn dokumentasjon er 1. februar, og Inntak skjer i mars.

For å få fortrinn i inntak, må eleven ha rett til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og følgande kategoriar er aktuelle:

§ 4-21	§ 4-22 og § 4-27	§ 4-23 og 4-28
Tilbod på eit **særleg utdanningsprogram** Kun inntak til Vg1 etter 10. kl. Sakkunnig vurdering bestilt av KON må følgje søknaden	Behov for inntak til ein skole som er særleg tilrettelagt og har **sterkt nedsett fysisk eller psykisk funksjonsevne** Sjå forklaring i tabell på neste side	Rett til **teiknspråksopplæring**

Når inntaket er gjennomført startar PPTvgo å utarbeide sakkunnige vurderingar for elevar som er nye i vgo. For elevar som allereie er i vgo, så vurderer dei vidaregåande skolane om den sakkunnige vurderinga framleis stemmer med eleven sine tilretteleggingsbehov.

Vurdering av om eleven har **sterkt nedsett funksjonsevne** og har behov for inntak på ein skole som er særleg tilrettelagt:

Dokumentasjonskrav	Obligatorisk: Sakkyndig vurdering frå PPT og enkeltvedtak om rett til ITO for inneverande skoleår Anna relevant dokumentasjon: IOP med vurderingar/ årsrapport og dokumentasjon på sterkt nedsett funksjonsevne
Rettskrav	Ungdomsrett (Eleven må vere kvalifisert til vgo, ikkje fullført vgo, og under 25 år)
Vurdering av at eleven har særleg behov for opplæring på ein skole som er særskilt tilrettelagt	Det må vere tungtvegande grunnar til at eleven treng fortrinn inn på ein bestemt skole. Det må vere avgjerande for eleven si opplæring at hen kjem inn til ein bestemt skole med ei særskilt tilrettelegging Det skal vere samanheng mellom den sterkt nedsette funksjonsevna og behovet for opplæringstilbod på ein bestemt skole.
Vurdering av om eleven har sterkt nedsett funksjonsevne	Elevar med sterkt nedsett funksjonsevne har f.eks. langvarig fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk funksjonsnedsetting som i møte med ulike barrierar kan hindre dei vesentleg i å delta fullt ut i samfunnet, på lik linje med andre. Har eleven så avgrensa funksjonsevne at det er til stort hinder i kvardagen? Det kan vere fysisk eller psykisk sterkt nedsett funksjonsevne, med påfølgande store sosiale utfordringar. Er eleven sitt hjelpebehov så omfattande at det er avgjerande at eleven får tidleg inntak? Både for eleven sitt beste og for at skolen skal vere godt førebudd. Er eleven sitt hjelpebehov så omfattande at eleven ikkje vil kunne konkurrere seg inn i vidaregåande opplæring? Ein kan sjå på om eleven har gode karakterar og vil klare å konkurrere seg inn på førsteønske utan fortrinn, men karakterar skal ikkje vere ein avgjerande faktor. Det er funksjonsevne og behov for tilbod på ein bestemt skole som skal vere avgjerande. Sterkt nedsett funksjonsevne inneber ei langvarig og kronisk funksjonsnedsetting som ikkje gjeld bare akkurat ved inntak til vgo.
Vurdering av kva som er eleven sitt beste	Kva er eleven sitt beste, og har vi eleven si stemme? Heile bildet er viktig. Er det slik at eleven har større sjanse til å nå sine opplæringsmål viss eleven får fortrinn til inntak på en bestemt skole som er særleg tilrettelagt?
Er saka nok opplyst?	Saka skal vere tilstrekkeleg opplyst til at fylkeskommunen kan fatte vedtak om inntak. Er ikkje saka tilstrekkeleg opplyst kan meir informasjon bli etterlyst via hjelpeinstans og/ eller eleven.

Lista over er uttømmande, og alle faktorane må vere på plass for å gi eleven fortrinn i inntaket.

Rett til individuell behandling for elevar med ITO

Frist for å søke i Vigo og sende inn dokumentasjon er 1. februar, og inntak skjer i mai og i starten av juli. Følgjande kategoriar er aktuelle:

§ 4-20a	§ 4-26/ 4-13a	§ 4-26/ 4-13b
Har **ITO og manglar karaktervurdering (IV)** i meir enn 50% av karakterane frå 10. kl. Inntak til Vg1	**Manglar karaktervurdering** pga. innhald i ITO Inntak til Vg2/ Vg3	Har plan om å følgje vgo med **individuelt utvalde kompetansemål** Inntak til Vg2/ Vg3

§ 4-20a
Har **ITO og fritak for karaktervurdering (F)** i meir enn 50% av faga frå 10. kl. Inntak til Vg1 Desse får inntak i mai

Dei vidaregåande skolane må samarbeide med KON-inntak, slik at dei startar arbeidet med overgang og planlegging for dei elevane som har fått **grønt lys** i løpet av våren og fram til inntak køyrast. Sjå s. 22. Ungdomsskolar må hjelpe eleven til å sende inn god dokumentasjon, slik at ein kan ta omsyn til dette med tanke på eleven sitt beste når ein skal gje skoletilbod.

Rett til individuell behandling for minoritets-språklege elevar med forsterka opplæring i norsk

Frist for å søke i Vigo og sende inn dokumentasjon er 1. februar, og Inntak skjer i starten av juli. Følgjande kategori er aktuell:

§ 4-20a

Har **forsterka opplæring i norsk og manglar karaktervurdering (IV)**
i meir enn 50% av karakterane frå 10. kl.
Desse får inntak i juli

Har **forsterka opplæring i norsk og har og fritak for karaktervurdering (F)**
i meir enn 50% av faga frå 10. kl.
Desse får inntak i mai

Inntak til Vg1

Meir info: Tilbod for minoritetsspråklege i Møre og Romsdal

Rett til individuell behandling i inntaket pga. tungtvegande årsaker

Frist for å søke i Vigo og sende dokumentasjon er 1. februar, og inntak skjer i starten av juli.

§ 4-20, 3. ledd/ 4-26c

Fylkeskommunen kan behandle søkarar individuelt dersom det ligg føre **tungtvegande årsaker** og søkaren har eit **særleg behov** for individuell behandling

Inntak til Vg1/ Vg2/ Vg3

Her er det ikkje krav om at eleven må ha rett til ITO. Gjeld for søkarar som kan dokumentere at dei treng tilbod ved ein skole i eit bestemt område fordi dei:

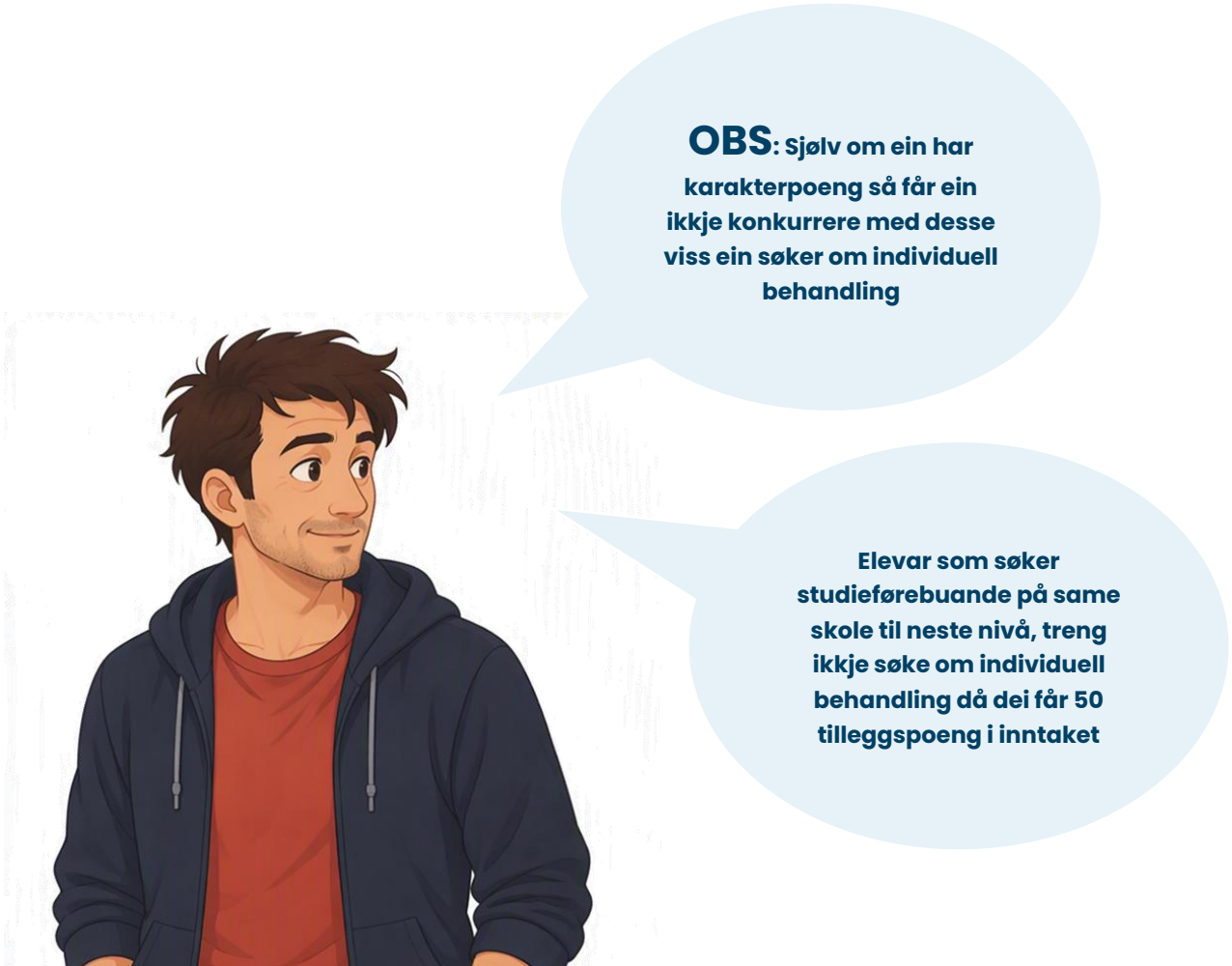
- er inne i eit behandlingsopplegg
- er under oppfølging av barnevernet
- er mindreårige asylsøkarar i asylmottak/ omsorgssenter
- av andre tungtvegande årsaker må ha skoletilbod i eit gitt nærområde
- er komen til Noreg etter januar året før innsøking (jf. folkeregister)

Dokumentasjon frå behandlar må beskrive/gje ei vurdering av eleven sin funksjonsevne i kvardagen. Konkretiser nærare kva som er dei medisinske utfordringane og kvifor det er eit særleg behov for skoleplass i nærleiken av heimen/ behandlinga. Dokumentasjon frå behandlar må innehalde dato, vere stempla og underskrevet av behandlar.

Dokumentasjon frå barneverntenesta må dokumentere at eleven er busett i fosterheim eller i institusjon det kommande skoleåret.

Dokumentasjon frå flyktningtenesta må dokumentere at ungdommen er einsleg mindreårig asylsøkar busett i mottak, og skal ha oppfølging kommande skoleår.

Dokumentasjon frå behandlar, barnevern eller flyktningtenesta kan som hovudregel ikkje vere eldre enn 3 månadar og må beskrive eleven sin situasjon kommande skoleår.

Rett til individuell behandling pga. manglande karakterar

§ 4-20c
Manglar karaktervurdering Inntak til Vg1 -> Har ikkje karakterpoeng å konkurrere med

Vurdering av rekkefølge for søkarar til 1. februar

Alle har rett til inntak til 1 av 3 utdanningsprogram når dei søker Vg1, men ein kan ha særskilte rettar som gjer at ein får tilbod før andre elevar. Elevar som har rett til **fortrinn** skal ha tilbod først, og desse får melding om skoletilbod i mars. Elevane som har rett til **individuell behandling** skal også ivaretakast i inntaket. Ein del av desse må ha vitnemålskarakterar før dei blir ferdig behandla, og dei får derfor inntak i starten av juli, samtidig med ordinært inntak.

Rekkefølga når ein tildeler tilbod blir noko forenkla slik:

1. Rett til fortrinn	Søknadsfrist 1. februar Inntak i mars	**Får tilbod før alle andre**
2. Rett til individuell behandling	Søknadsfrist 1. februar Inntak i mai og juli	**Får individuell behandling og plasserast før resten**
3. Rett til ordinært inntak	Søknadsfrist 1. mars Inntak i juli	**Konkurrerer om plassar med karakterpoeng**

I utgangs-punktet har ingen rett til inntak på førsteønsket sitt

Både fortrinn og individuell behandling gjer rett til inntak på 1 av 3 ønsker

Meir om rett til individuell behandling for elevar som er minoritetsspråklege

Ein minoritetsspråkleg elev har anna morsmål enn norsk eller samisk.

Kven har rett til vidaregåande opplæring?

Dei som har vitnemål frå fullført norsk grunnskole eller dokumentasjon på tilsvarande opplæring, jf. § 5-1, første ledd i opplæringslova.

- Dei som er skrivne ut av grunnskolen (inklusive FOV)
- Dei som har gjennomført allmenn grunnutdanning i utlandet i minst 9 år
- Dei som har realkompetanse tilsvarende fullført førebuande opplæring for vaksne (FOV mod. 4)

Minoritetsspråklege (og norske) elevar som har teke delar av vidaregåande opplæring i utlandet, må søke Vg1. Desse kan etter skolestart søke om å bli flytta opp til neste nivå.

Kven skal søke om individuell behandling i inntak til vgo?

- Manglar vurdering med karakter i meir enn 50% av faga frå grunnskolen
- Godkjent tiårig grunnskole med vitnemål utan bokstav- eller talkarakterar (nokre private skolar)
- Søkarar utan samanliknbart karaktergrunnlag (utanlandsk vitnemål, undervisning i heimen)
- Søkarar som er realkompetansevurdert i meir enn 50% av faga
- Tungtvegande årsaker og særlege behov
- Mindreårig asylsøkar i mottak eller omsorgssenter
- Søkar som har kome til Noreg i januar 2026 eller seinare
- Andre tungtvegande årsaker som gjer at søkar treng skoletilbod i eit gitt område

Søkaren har sjølv ansvar for å få dokumentasjonen oversett av ein profesjonell omsetjar.

Søkarar som får individuell behandling skal ikkje konkurrere med poeng i inntaket

Kven gjer kva i inntaksprosessen?

Hjelpeinstans – Skole, OT eller anna instans

- Hjelpe elevar å søke på www.vigo.no, fylle ut relevante skjema og legge ved nødvendig dokumentasjon.
- Vidaregåande skolar samarbeider med KON-inntak i søkarliste i IOP-sky fram til inntak med fortrinn gjennomførast i medio mars. Og samarbeider deretter om informasjonsoverføring for elevar som søker om individuell behandling i inntaket i juli.
- Vidaregåande skole inviterer elevar som har fått inntak med fortrinn til samtale om opplæringstilbodet saman med føresette, avgjevarskole, og avgjevar-PPT og mottakar-PPT i løpet av våren.
- Vidaregåande skole inviterer også elevar som har søkt om individuell behandling med frist 1. februar til samhandlingsmøte og informasjonsoverføring, sjølv om eleven ikkje formelt får tilbod før i juli.
- Vidaregåande skole utarbeider enkeltvedtak om rett til ITO for elevane som inntak med fortrinn når elevane blir tilgjengelege i InSchool. Etter at enkeltvedtak er klart, skal det utarbeidast IOP i dei faga der eleven har ITO. Skolen har ansvar for å gjere sakkunnig vurdering tilgjengeleg for den som skal skrive enkeltvedtak og IOP i InSchool.

Trafikklys

Elevar som søker om individuell behandling saksbehandlast mellom februar til juli, og skolane får informasjon m.a. via trafikklys slik:

Raudt: Fyller ikkje vilkåra

Gult: Fyller kanskje vilkåra

Grønt: Fyller svært sannsynleg vilkåra, slik at skolane kan starte arbeid med overgang og planlegge opplæring

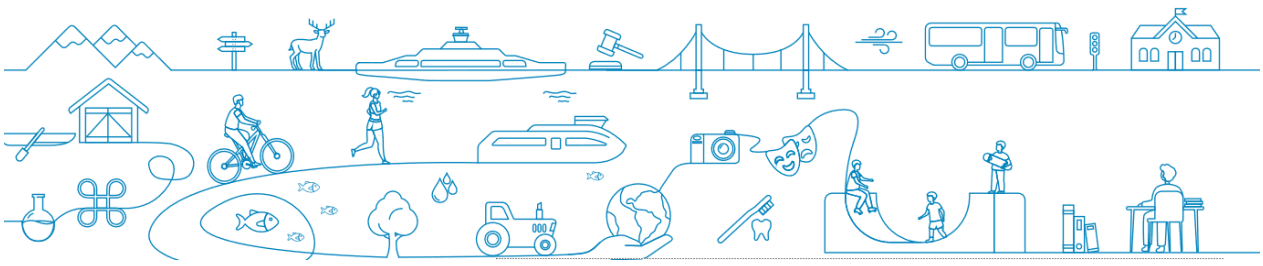
Fylkeskommunen ved KON-Inntak

- Vere rådgivar og rettleiar for hjelpeinstans i innsøkingsfasen. Informere om lovverk og forskrift, samt gjere greie for inntaksrutinar og søknadsprosess i vgo i fylket.
- Gi tilgang til liste over søkarar til fortrinn (frå februar) og individuell behandling (frå medio mars) til skolane i IOPsky. PPTvgo gir listene til PPT.
- Saksbehandle søkarane, og be om eventuell dokumentasjon som manglar. Fatte vedtak om skoletilbod. Fortrinn i mars og individuell behandling til mai og juli.

- Samarbeide med skolane og dele informasjon. Tidleg inntak for dei som får fortrinn og trafikklys-modell for dei som får individuell behandling
- PPTvgo gir inntaksliste digitalt til PPT for elevar tatt inn med fortrinn og søkarlister for dei som søker om individuell behandling
- KON-inntak ferdigstiller liste i IOP-sky som inneheld nødvendig informasjonsutveksling

Pedagogisk psykologisk teneste for vgo:

- Mandatet til PPT er fastsett i opplæringslova § 11-13
- PPT skal samarbeide med og støtte skolane i det førebyggande arbeidet for å sikre eit inkluderande opplæringstilbod for elevar som kan ha behov for tilrettelegging.
- Dette inneber å rettleie skolane i arbeidet med tilpassing av opplæringa og bidra til at tiltak vert sette inn så tidleg som mogleg.
- PPT skal òg støtte skolane i kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilby ei inkluderande og tilrettelagd opplæring.
- Når lov eller forskrift krev det, skal PPT utarbeide sakkunnig vurdering.

Fullføringsretten for elevar med store hjelpebehov og mål om lågare sluttkompetanse

Når har elevar med mål om lågare sluttkompetanse enn studie- eller yrkes-kompetanse fullført vidaregåande opplæring?

RETTEN	I utgangspunktet skal ein ungdom gå vidaregåande opplæring fram til han har oppnådd planlagt kompetanse. Det er derfor viktig å vere klar på kva eleven skal etter vgo allereie tidleg i løpet. Kople på kommune og føresette frå start. Ei forventningsavklaring er viktig for alle partar. Skal eleven i tilrettelagt arbeid? Dagtilbod? Verna bedrift? Lærekandidat? Anna?
TIDSPERSPEKTIV	Der eleven ikkje kan ha fulltids opplæring, kan det ta lengre tid enn i utgangspunktet planlagt å oppnå den planlagde kompetansen I tilfelle der eleven har svært stor utvikling i læringspotensial (kognitiv endring, stor utvikling i språk eller kommunikasjon o.l.) undervegs i løpet, kan det også vere aktuelt med meir opplæring enn opprinneleg planlagt Utover det så bør ein tidleg ha ein plan der løpet er f.eks. tre år eller fire år i vgo
OMFANG AV OPPLÆRINGA	Kor mange timar per veke? Om det kanskje er realistisk å nå fleire læremål når planlagt opplæring nærmar seg slutten, så er det ofte usannsynleg at det dreier seg om behov for 30-35 timar opplæring kvar veke. Løysinga kan vere eit opplæringstilbod i nokre timar/ dagar i veka, parallelt med overgang til kommune/ tilrettelagt arbeid/ anna. Det er svært få som har behov for og klarar å stå i eit fulltids skoletilbod utover 3 år/ 5 år
PLAN FOR LØPET	Det skal gå fram av enkeltvedtaket om ITO/ individuelt tilrettelagt opplæring og IOP kva eleven si planlagde sluttkompetanse skal vere. Med målbare og realistiske mål. Det bør også gå fram at løpet er planlagt gjennomført på for eksempel 2/3/4 år. Plan for heile opplæringsløpet må tidleg på plass, og overgang til kommune og eventuelle andre tiltak må planleggast i god tid. Ein god overgang krev godt samarbeid mellom instansar.
INNHALD I OPPLÆRINGA	Kva skal ein bruke tida i vgo til? Skil mellom reell opplæring og det som høyrer heime i eit varig dagtilbod. Skil mellom skole og aktivitetstilbod, og mellom opplæringstilbod og helsetilbod. Skole er opplæring, utvikling av ferdigheiter og kompetanseheving. Vgo skal ikkje brukast til varig repetisjon eller varig vedlikehald av kompetanse (livslang læring). Fokus på realistiske læringsmål. Utvikling av kompetanse og målbar progresjon
ELEVENS BESTE	Vurdering av kva som er best for eleven er viktig. Kva læringspotensiale har eleven, og kva reell nytte har eleven av opplæringa? Ha fokus på opplæring til livet etter vgo. Det er også oftast til elevens beste å bli ferdig med vgo og begynne vaksenlivet omtrent når andre gjer det

DOKUMENTASJON	PPT skal ikkje skrive sakkunnig vurdering om behov for meir opplæring i vgo enn normert tid, slik rutinen var tidlegare. Men ved store endringar i elevens læringspotensial, kan det vere aktuelt med ei tilleggsuttale til gjeldande sakkunnig vurdering
FULLFØRT	Har eleven nådd si planlagde sluttkompetanse, altså sine individuelle mål jf. enkeltvedtak og IOP, reknast det som at eleven har fullført opplæringa Har eleven nådd si realistiske kompetanse?

Det er viktig å presisere at elevar som kan oppnå full kompetanse skal ha mogelegheit til det. Dette kan t.d. gjelde i enkeltfag. Det er viktig at gruppeorganisering på skolane ikkje står i vegen for at elevar får sine individuelle rettar til å oppnå karakter og full kompetanse i enkeltfag.

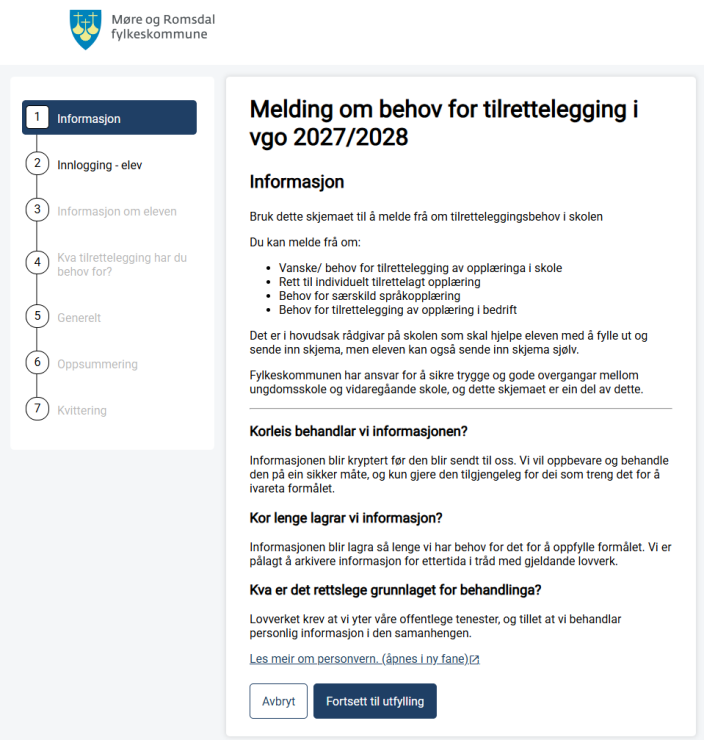
Det er også viktig å få gode avklaringar som gjer det tydeleg når elevar med individuelle mål også har nådd si planlagde kompetanse og dermed har fullført vidaregåande opplæring, slik at dei ikkje blir verande lenger i vgo enn det som er forsvarleg i forhold til elevens beste.

Elevar som søker ordinært inntak og vil melde om behov for tilrettelegging

Frist for å søke i Vigo og sende inn dokumentasjon er 1. mars. Inntak skjer i starten av juli.

Melding til skolen om behov for tilrettelegging

Skjema er laga for informasjonsoverføring om tilretteleggingsbehov som skolen må ta omsyn til innanfor opplæringa.

Det kan vere ulike behov for tilrettelegging av opplæringa eller at ein har vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (ITO).

Det kan gjelde f.eks.

- Behov for individuelt tilrettelagt opplæring
- Behov for forsterka opplæring i norsk
- Behov for personleg assistanse
- Medisinske vanskar som skolen bør vite om
- Andre tilretteleggingsbehov

Dette skjemaet blir ikkje saksbehandla av fylkeskommunen. Hensikta er å sikre informasjonsoverføring og gi ein tryggare overgang frå grunnskole til vidaregåande. Skjemaet gjeld ikkje som søknad om rett til individuelt tilrettelagt opplæring. Ein slik eventuell rett blir tatt stilling til etter at eleven har fått skoleplass.

Skjema for å melde frå om tilretteleggingsbehov.

Kven gjer kva etter at melding om behov for tilrettelegging er sendt inn?

Prosess før inntak – Kartlegging og møte med eleven

Meldeskjema sendast automatisk til skole oppført som førsteønske via fylkeskommunens sak- og arkivsystem.

Dei vidaregåande skolane startar gjennomgang av meldeskjema og kartlegging av elevgruppa i løpet av våren. Skolen kan innhente meir informasjon som er relevant for tilrettelegging av opplæringa om det er behov for det. Det er naturleg å kartlegge om søkaren har opplagt behov for individuelt tilrettelagt opplæring eller om det er behov for ytterlegare kartlegging.

Om søkaren har kryssa av for at hen har rett til ITO inneverande skoleår kan skolen invitere søkaren og føresette til eit møte. Det kan gjerne skje før skolestart.

Søkarar som ikkje har rett til ITO kan også ha kryssa av at dei ønsker eit møte med skolen. Dette møtet bør gjennomførast så snart som mogeleg etter skolestart. Skolen kontaktar eleven og eventuelt føresette.

Dersom møte med søkar og føresette skjer før inntak er køyrt i juli, er det viktig at skolen presiserer at plan for opplæringa er aktuell viss eleven kjem inn ved skolen.

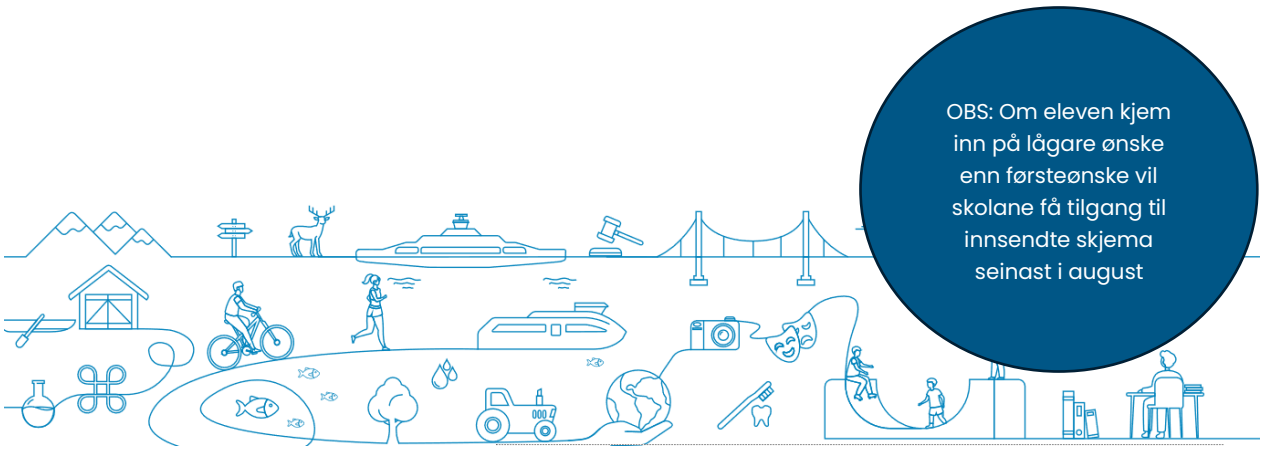
Prosess etter inntak

Skolane har tilgang til inntakslister i Vigo Skole.

Om eleven kjem inn på lågare ønske må skolen fordele meldeskjema og anna viktig informasjon til skolen der eleven har fått tilbod. KON gir skolane lister over skjema som må fordelast til annan skole.

I ein del tilfelle vil elevar få andre tilbod via direkte kontakt med skolane, og då må skolane sjølv sjekke opplæringsmappene og be om å få fordelt nødvendige dokument.

Mykje av kartleggingsarbeidet vil skje i starten av skoleåret, og målet er å komme fort i gang med eit godt tilpassa opplæringstilbod.

Tilpassa opplæring og individuell tilrettelegging

Fylkeskommunen skal sørge for at opplæringa er tilpassa, slik at elevane får eit tilfredsstillande utbytte av opplæringa uavhengig av føresetnader og at alle skal få utnytta og utvikla evnene sine.

Tilpassa opplæring og individuell tilrettelegging har i opplæringslov frå august 2024 fått ei ny inndeling. Sjå kapittel 11 i opplæringslova:

Rett til	Rett til	Rett til
personleg assistanse	**fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel**	**individuelt tilrettelagt opplæring ITO**

Eleven kan ha rett til ein eller fleire av desse. Målet er at eleven skal ha den tilrettelegginga som trengst for å delta i opplæringa og ha eit tilfredsstillande utbytte. Krav til dokumentasjon varierer etter kva eleven har behov for, men for å få rett til ITO må det ligge før sakkunnig vurdering frå PPT som gjeld opplæringa i vidaregåande opplæring. Malar for vedtak finns i saksbehandlingsmodulen i InSchool.

Har eleven utbytte av den ordinære opplæringa?

Skolen må vurdere

- Eleven sitt meistrings- og funksjonsnivå
- Eleven sine føresetnader for læring og utvikling.
- Arbeidsmåtar, vurderingspraksis, og læringsmiljø.
- Korleis det ordinære er tilrettelagt.

- Om eleven har særskilte behov.
- Nedre grense for kva som er tilfredsstillande utbytte av opplæringa.

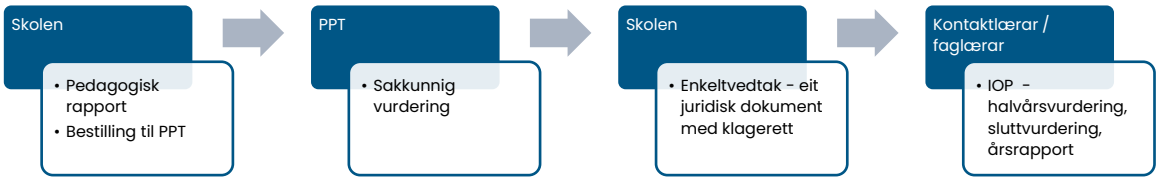
Spesialpedagogisk arbeid

På Utdanningsdirektoratet si nettside finn du Veileder om tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging

Dokumentrekka fram til ITO

Vegen fram til individuelt tilrettelagt opplæring, og kven som har ansvar:

Ansvarleg ved skolen må sørge for at den sakkunnige vurderinga lastast opp når enkeltvedtaket utarbeidast i InSchool, slik at både vedtak og sakkunnig vurdering er tilgjengeleg for faglærar som skal skrive IOP.

IOP er eit levande dokument og kan justerast i løpet av skoleåret.

Flytskjema for individuell tilrettelegging av opplæringa

Dokumentrekka fram til ITO

ITO -> Individuelt tilrettelagt opplæring

Opplagt behov
for ITO

Bekymring
Utprøving:
kartlegging
organisering
arbeidsmetode

Vurdering

Ber om
at skolen vurderer eleven sitt utbytte av opplæringa

Eleven sjølv eller føresette kan be om vurdering av eleven sitt utbytte

Ikkje bestilling til PPT, men tilretteleggingstiltak starta

eller

Generell tilrettelegging ikkje nok

Bestilling til PPT
og opprette
tidsavgrensa vedtak

Melding til ansvarleg ved skolen som gjer ei vurdering

ITO-ansvarleg ved skolen skal kvalitetssikre og godkjenne bestilling

Pedagogisk rapport
m. bestillingsskjema

Viktig med godt innhald og grundig kartlegging

Frå grunnskole til vgo SKAL det lagast ny sakkunnig vurdering

PPT

Frå Vg1 -> Vg2 -> Vg3 kan ein vurdere behov for tilleggsuttale eller nye sakkunnig vurdering

Sakkunnig vurdering
utarbeidast

Aldri fatte varig vedtak utan gyldig sakkunnig vurdering for vgo

Enkeltvedtak om rett til ITO

Viktig at vedtaket har nok innhald og tydelege mål

IOP

Eit levande dokument som kan justerast om det er behov. Så framt det er i tråd med enkeltvedtaket

Eleven får individuelt tilrettelagt opplæring

Behov for individuell tilpassing av opplæringsløpet

Tilpassa løp

Fylkeskommunen kan tilby enkeltelevar **tilpassa løp** i vgo. Det er ikkje ein rett eleven har, men noko fylkeskommunen kan gjere for å tilpasse løpet for kvar elev. Det er altså ei individuell tilrettelegging av eleven sine behov, og gjeld ikkje heile klassar eller grupper.

Å starte eit tilpassa løp krev samtykke frå eleven, og skolen skal fatte enkeltvedtak som viser avviket frå fag- og timefordelinga. Ein må følgje læreplanen for det enkelte faget, og kan ikkje utelate heile, eller delar av fag. Eit fag kan undervisast over ein lengre eller kortare periode enn eitt år.

Kva gjer eg om eg ikkje klarer å ta alle faga eller fullføre på normert tid?

Tilpassa løp er eit planlagt avvik frå fag og timefordeling på eitt og same trinn i vgo, og eleven kan kun takast inn ein gong til trinnet sjølv om det planleggast at ein skal ta det over lengre tid. Derfor skal ikkje eleven søke same trinnet fleire gonger i Vigo. Fylkeskommunen sikrar i staden eleven inn i tråd med vedtaket om tilpassa løp. Sikringa gjeld inntak på same trinn, same utdanningsprogram og same skole. Endrar eleven søknaden (omval) og legg inn nytt 1. ønske i Vigo faller vedtaket bort.

Skolane finn mal for vedtak om tilpassa løp i Websak under standardmalar: *Vedtak om tilpassa løp*.

Frist for å innvilge søknad er **28. februar**. Skolane kan om ønskeleg setje søknadsfrist lokalt som gjer det muleg å behandle søknader innan denne fristen. Etter 1. mars kan desse elevane bli ivaretatt av rett til meir opplæring i dei faga som er aktuelle.

Søknader om tilpassa løp kan ikkje få avslag pga. manglande dokumentasjon, men ikkje alle som ønsker tilpassa løp vil få det. Som hovudregel er tilpassa løp for elevar som er motiverte, men som av ulike årsaker ikkje kan fullføre på normert tid. Tilpassa løp skal gjerast etter prinsippet om «føre var», og er ikkje

tiltenkt å fungere som en redningsplanke for elevar med høgt fråvær. Elevar som får tilpassa løp skal ikkje ha meir enn 10% fråvære. Det kan vere eit godt tilbod for:

- Minoritetsspråklege elevar
- Elevar med spesialpedagogiske behov som treng tilpassa løp for å fullføre og bestå vgo
- Elevar som pga. sjukdom eller andre tungtvegande grunnar ikkje kan gjennomføre på normert tid.

Omsynet til eleven skal leggast til grunn, og søknaden kan ikkje få avslag pga. manglande dokumentasjon, for eksempel legeattest.

Reservasjon av skoleplass

Elevar som må avbryte opplæringa pga. sjukdom eller andre tungtvegande grunnar, kan søke fylkeskommunen om **reservasjon av skoleplass**. Det må ligge ved dokumentasjon på årsaka til avbrotet. Det er viktig at det ligg ved presis dokumentasjon, då reservert skoleplass ikkje er aktuelt for elevar som avbryt opplæringa av andre årsaker. Skolen skal sende inn avbrotsskjema for eleven, og KON-inntak fattar enkeltvedtak.

Eleven må ha ungdomsrett for å få reservert skoleplassen til året etter ved same skole og same tilbod. Fylkeskommunen sikrar eleven inn i tråd med vedtaket om reservert skoleplass. Sikringa gjeld inntak på same trinn, same utdanningsprogram og same skole. Endrar eleven søknaden (omval) og legg inn nytt 1. ønske i Vigo faller vedtaket bort.

Lenke til søknad om reservert skoleplass

Meir opplæring

Dei som ikkje har bestått standpunktkarakter eller eksamenskarakter i eitt eller fleire fag, har rett til å få **meir opplæring** viss dei har delteke i opplæringa fram til 1. mars. Opplæringa må samsvare med læreplanen i faget, men skolen kan gjere avvik frå timetalet. Fristen for å søke om meir opplæring må vere minst ei veke etter siste sensur for standpunkt og ordinær eksamen i faget. I Møre og Romsdal er ansvaret for gjennomføringa av meiropplæringa lagt til skolane. Meir opplæring kan skje parallelt med at eleven startar på neste skoleår.

KVA	NÅR	KVEN	KVA SKOLEN GJER
Tilpassa løp	Vedtak seinast 28. februar	For elevar som treng meir tid for å klare å fullføre opplæringa på eit nivå	Skolen må vurdere om det er behov seinast etter 1. termin
Reservert skoleplass	Kan søkast om heile skoleåret	For elevar som må avbryte opplæringa pga. sjukdom eller annan tungtvegande årsak	Skolen må rettleie elevar som må avbryte opplæringa pga. sjukdom eller anna tungtvegande årsak
Meiropplæring	Søknad etter at karakterar er satt	For elevar som har deltatt i opplæringa fram til 1. mars og som ikkje kan bestå fag	Etter 1. mars kan skolen begynne arbeidet med å sjå kven som kan trenge meir opplæring

Fylkeskommunen legg inn tilbod i Vigo for elevar som har **tilpassa løp** eller **reservert skoleplass**. Det blir og lagt inn førehandssvar JA.

Om eleven ombestemmer seg og vil ha eit anna skoletilbod, må eleven sjølv søke i Vigo.

Generell informasjon

Ein elev i vgo må vere **kvalifisert** for å få gå opp til neste nivå viss målet er studie- eller yrkeskompetanse

Ein elev som har mål om lågare **sluttkompetanse** kan gå same nivået over fleire år med ein kode bak utdanningsprogram-koden.

Ein elev i vgo må ikkje gå fulltids opplæring, men kan ta opplæringa **over lenger tid**

Avdeling Fannefjord, Romsdal vgs

Tilbodet har eigen lokasjon i Molde og tilbyr eit tilrettelagt skoletilbod for elevar som på grunn av psykiske, sosiale eller emosjonelle vanskar ikkje kan vere elev ved ein ordinær skole.

Undervisninga skjer i mindre grupper og det blir lagt vekt på å trygge den enkelte elev, samt trivsel og å høyre til i eit skolemiljø. Skoletilbodet leggast til rette for den enkelte elev når det gjeld fagkombinasjon, mengde og progresjon.

Fannefjord tilbyr ikkje komplett vidaregåande opplæring, men toårige løp for den som i ein periode ikkje kan få tilbod ved ein ordinær vidaregåande skole. Sjølv om avdelinga er underlagt Romsdal vgs, skal det framleis vere eit tett samarbeid med andre vidaregåande skolar i fylket, med mål om å gi eleven eit vidaregåande løp fram mot full kompetanse.

Ein kan søke til Fannefjord rett frå skolen, eller etter at ein har starta vgo. Det går an å søke om tilbod undervegs i eit skoleår. Inntak gjerast i samarbeid mellom administrasjonen ved avdelinga og KON Inntak. For å få tilbod om plass må vanskane eleven har vere dokumentert.

Kven kan få skoleplass på Romsdal vgs, avdeling Fannefjord?

1. Elevar som har behov for eit skjerma skoletilbod pga. dokumenterte psykiske, sosiale eller emosjonelle vanskar som gjer at eit opplæringstilbod i ordinær skole ikkje kan følgjast

2. Elevar som har ungdomsrett. Altså frå en har fullført grunnskolen og fram til det året ein fyller 24 år
3. Elevar som ikkje har fullført vidaregåande opplæring med studiekompetanse eller yrkeskompetanse
4. Elevar som har full kompetanse som mål for vidaregående opplæring. Altså karaktervurdering i fag

Alle fire punkta må gjelde om ein skal ha opplæringstilbod ved Fannefjord. Meir info om tilbodet finn du på heimesida til skolen. Der er det også meir informasjon om dokumentasjonskravet for å få tilbod.

Elevar busett i barnevernsinstitusjon

Fylkeskommunen har ansvar for opplæring for elevar plassert i institusjon etter vedtak i barnevernslova. Det gjeld både grunnskoleopplæring og vidaregåande opplæring.

Vi har desse barnevernsinstitusjonane i fylket:

- Sunnmørsheimen ungdomsheim, to avdelingar i Volda.
- Husafjellheimen ungdomsheim i Ålesund.
- Humla akuttsenter i Ålesund.
- Rena ungdoms- og familiesenter, RUFS, i Ålesund.
- Kollen ungdomsbase på Vestnes.
- Stendi med institusjonar i Hustadvika og i Molde.
- Clausenenga ungdomshjem i Kristiansund.

Dei elevane som går i grunnskolen følger stort sett opplæringa ved institusjonen sin nærskole. Fylkeskommunen og kommunen der institusjonen ligg har avtaler om kjøp av opplæringstenester for elevane.

Når det gjeld vidaregåande opplæring kan eleven søke om individuell behandling i inntak til vidaregåande opplæring og på denne måten sikre seg skoleplass nær institusjonen.

Er eleven ikkje søkt inn med behov for individuelt tilrettelagt opplæring, så må den vidaregåande skolen følgje med på om hen greier å gjere seg nytte av opplæringstilbodet. Av ulike årsaker har ein del av desse ungdommane med seg lite dokumentasjon, og få vurderingar frå tidlegare skoletilbod.

Behov for tilrettelagt skyss

Elevar med varig eller kortvarig funksjonshemming, skade eller sjukdom som gjer at dei treng skoleskyss, har rett til dagleg skoleskyss uavhengig av avstand.

Føresette/ elev leverer søknad om skoleskyss til skolane, som sender erklæring frå sakkunnig (lege eller anna helseinstans) saman med skjema for skyssinformasjon til fylkeskommunen. Det er viktig at sakkunnig brukar skjema utarbeidd av fylkeskommunen. Fylkeskommunen gjer vedtak så snart som råd, og sett i gang skyss.

Opplæringslova gjev ikkje skyssrett dersom eleven har tilbod om leksehjelp, eller mottek eit avlastnings-tilbod før og etter skoletid.

Spørsmål som gjeld skoleskyss kan sendast elektronisk til: skoleskyss@mrfylke.no.

Dersom vedtaket frå samferdselsavdelinga viser at eleven treng følgjeperson for å kunne nyttegjere seg skyssen, så må skolen ta ansvar for å organisere dette.

Undervisning utanfor skolen/ Heimeundervisning

Hovudregelen er at opplæring skal skje på skolen, men unntaksvis kan elevar ha rett til å få opplæring i heimen/ alternativ organisering i ein avgrensa periode.

Ved kortvarig sjukdom har ikkje fylkeskommunen plikt til å gi opplæring på andre arenaer, men ved lengre periodar med fråvær pga. sjukdom kan fylkeskommunen i nokre høve ha plikt til å gi opplæring på andre arenaer enn skolen. Kva som blir sett på som langvarig sjukdom, må vurderast i kvart tilfelle. Moment i denne vurderinga er elevens tilstand og forventa fråvær. Det avgjerande er om elevens sjukdom fører til eit fråvær som gjer at eleven ikkje får oppfylt retten sin til opplæring eller får tilfredsstillande utbytte av opplæringa. **Retten til heimeundervisning må stadfestast gjennom sakkunnig vurdering frå PPT og enkeltvedtak om rett til individuelt tilrettelagt opplæring**. Det skal utarbeidast IOP for perioden eleven har individuelt rettelagt opplæring i form av heimeundervisning og den skal innehalde plan for overgang tilbake til ordinær skole.

Vedtak om heimeundervisning er ei særskilt tilrettelegging for enkeltelevar, og eleven har same plikt til å delta og sørge for at faglærar har eit vurderingsgrunnlag på same måte som ved ordinær opplæring på skolen.

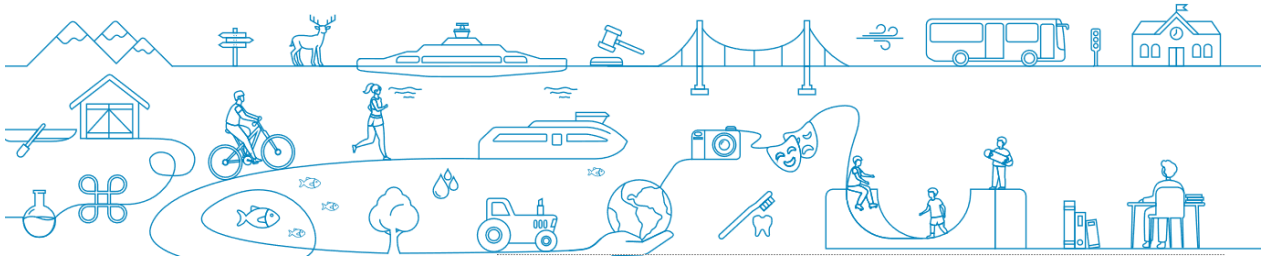
Lenke til reglar for heimeundervisning

NAV hjelpemiddelsentral

Hjelpemiddelsentralen har eit overordna og koordinerande ansvar for hjelpemiddel til funksjonshemma, og er eit ressurs- og kompetansesenter for offentlege instansar og andre som har ansvar for å løyse funksjonshemma sine hjelpebehov. Tidleg kontakt er viktig for å få nødvendige hjelpemiddel som t.d. teleslynge, spesialstol og liknande på plass til skolestart.

Tolk

Det er skolen si oppgåve å skaffe tolk, f.eks. døvetolk eller skrivetolk, for elevar ved skolen. Behovet må formidlast tidleg til skolen/ fylkeskommunen, slik at ein rekk å skaffe kompetanse om slik ikkje allereie finns ved skolen.

Møre og Romsdal fylkeskommune

mrfylke.no

Illustrasjonar i heftet er laga ved hjelp av KI eller er fylkeskommunen sine eigne